

Zásadné pripomienky Aliancie za rodinu k
LP/2019/541 Návrh Vízie a stratégie rozvoja Slovenska do roku 2030
<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2019/541>

1. Na strane 6 za slová „priority kvality života“ doplniť slová „a rodiny“.
Odôvodnenie:
Kvalita života závisí v podstatnej miere od vzťahových väzieb a rodiny.

2. Na strane 6 za vetu končiacu slovami „merajú kvalitu života.“ doplniť vetu:
„Ochrana života a rodiny je kľúčovým prvkom, ktorý bude v budúcnosti rozhodujúcim pre prežitie spoločnosti.“
Odôvodnenie
Ochrana a podpora rodiny je kľúčovým parametrom úspechu a prierezovým princípom všetkých politik.

3. Na strane 12 za bod 1.4. doplniť nový bod 1.5, ktorý znie:
„1.5 Zabezpečiť sfunkčnenie inštitútu referenda, ktorým sa odstráni kvórum pre platnosť referenda a zabezpečí záväznosť rešpektovania výsledkov referenda poslancami NR SR.“
Odôvodnenie
Ak je skutočne demokratická participácia občanov cieľom vízie, potom musia existovať funkčné nástroje, ktoré obnovia dôveru občanov v participáciu na riešení podstatných otázok.

4. Na strane 24 navrhujeme vypustiť vetu: „Dôležitým faktorom populačného vývoja sú tiež podmienky mladých rodičov počas materskej dovolenky vrátane možností ich kontinuálneho kontaktu s výkonom profesie a tým aj profesijného rastu.“
Odôvodnenie
Táto veta opakuje známe klišé, avšak realita je omnoho komplikovanejšia ako jeden z dôvodov poklesu indexu pôrodnosti, ktorý viaceré zdroje uvádzajú je práve zvyšujúca sa zamestnanosť žien a tlak na kariéru.

5. V časti 1.2.3 Zlepšenie populačného vývoja prostredníctvom podpory mladých rodín navrhujeme nahradiť text:
*„Zlepšenie populačného vývoja prostredníctvom podpory mladých rodín bude znamenať konkrétne:
plošnú dostupnosť sociálnej infraštruktúry starostlivosti o deti do troch rokov veku (detské jasle).
Toto dosiahneme prostredníctvom:
Zavedenia motivačných nástrojov na podporu zamestnávania, ktoré umožnia flexibilitu pre rodičov s deťmi do troch rokov;
Vytvorenia sociálnej infraštruktúry pre mladé rodiny pri zabezpečovaní sociálnych služieb v oblasti poskytovania starostlivosti o dieťa do troch rokov;*

Rozširovania možnosti zo strany zamestnávateľov pri starostlivosti o dieťa do troch rokov na pracovisku;

Rozšíriť právo na rodičovskú dovolenku aj na starých rodičov, čo prispeje k aktívnemu starnutiu." nasledovným textom:

„Zlepšenie populačného vývoja prostredníctvom podpory mladých rodín dosiahneme prostredníctvom:

- 1. Podporou osobnej starostlivosti rodičov o dieťa finančne minimálne rovnako a v rovnakej finančnej výške, ako je príspevok štátu a obce na dieťa pre škôlky či inú starostlivosť. (ak nejde o sociálne prípady rodičov).*
- 2. Prijatím účinnej a jasnej legislatívy proti zneužívaniu žien formou prenájmu maternice (surogátneho materstva), pretože dieťa nie je produkt, ktorý sa môže dodať alebo kúpiť.*
- 3. Vyhýbaním sa zásahom štátu do rodiny, ktoré by lákali matky maličkých detí do troch rokov na odchod do zamestnania, pretože deti si zaslúžia byť najdôležitejšou prioritou našej spoločnosti. Čas matky strávený s dieťaťom je najlepšie ekonomicky využitý čas. Žena si zaslúži slobodne sa rozhodnúť a nesmie byť ekonomicky nútená vybrať si medzi prácou a dieťaťom.*
- 4. Aktívnym vystupovaním proti medzinárodným zmluvám, či dokumentom, ktoré by oddelovali rod od pohlavia, či zavádzali viac rodov, ako je mužský a ženský. Národná rada SR hlasovala proti ratifikácii Istanbulskeho dohovoru. Slovensko bude odmietať dokumenty, ktoré sa odvolávajú na Jogjakartské princípy.*
- 5. Prijatím novely zákona o výchove a vzdelávaní (školský zákon) garantujúcej právo rodičov a detí na rešpektovanie ich názoru, tak aby škola nemohla vyžadovať účasť žiaka na výchove alebo vzdelávaní ak s obsahom výchovy alebo vzdelávania v oblasti sexuálneho správania alebo eutanázie vyjadril rodič alebo žiak vopred svoj nesúhlas. Tento nesúhlas sa nevzťahuje na biologické fakty o človeku.*
- 6. Zvýšením rodičovského príspevku pre rodičov, ktorí sa starajú o viac detí.*
- 7. Daňovo výraznejším zvýhodnením rodín s tromi a viac deťmi.*
- 8. Úpravou dôchodkového systému tak, aby bol spravodlivý voči mamám a otcom viacdetných rodín, aby odvody ich pracujúcich detí prispievali väčšou mierou k dôchodku ich rodičov.*
- 9. Poskytovaním vyššej podpory pri štúdiu rodinám s tromi a viac deťmi."*

Odôvodnenie

Rozšírenie „jaslí“ ako jediného „prorodinného opatrenia“ zlepšujúceho populačnú katastrofu, ktorej Slovensko čelí svedčí o tom, že túto asi najdôležitejšiu časť nevypracovali odborníci. Práve zvyšujúci sa tlak na zamestnanosť žien je jedným z dôvodov znižujúcej sa pôrodnosti, ktorá je v súčasnosti pod zachovnou úrovňou pôrodnosti. Autori nepodložili tieto opatrenia žiadnymi analýzami, ktoré by preukazovali, že ženy, ktoré odložia dieťa do „jaslí“ (do troch rokov veku dieťaťa) majú viac detí oproti matkám, ktoré uprednostňujú budovanie vzťahovej väzby dieťaťa do troch rokov veku v domácom prostredí. Zastavenie populačnej katastrofy rozšírením dostupnosti jaslí nepatrí do Vízie 2030. Bolo by vhodné, aby finanční analytici priniesli údaje

o ekonomických škodách štátu vyplývajúcich z demografickej zimy, pretože ide o kľúčový problém.

7. Na strane 37 navrhujeme vypustiť vetu: „Problematická je aj nízka zaškolenosť najmä rómskych detí vo veku od 4 rokov do veku začatia povinnej školskej dochádzky. V roku 2014 bola ich zaškolenosť na úrovni 34 %, kým zaškolenosť v celkovej populácii bola na úrovni 77 %.“

Odôvodnenie

Realita je omnoho komplikovanejšia považujeme za potrebné vyhnúť zužovaniu na etnický problém. Problémom sú rodičia, ktorí nepripravujú deti na školskú dochádzku a ich sociálne vylúčenie bez ohľadu na pôvod ich etnika. Nie je problémom skutočnosť, že rodičia sami pripravujú deti na školskú dochádzku. Preto je potrebné riešiť cielene problém rodičov, ktorí deti nevedia pripraviť na školskú dochádzku a nevedia ich pripravovať ani počas školskej dochádzky. Je potrebné zlepšovať ich sociálnu situáciu vylúčených get, pracovať na sanácii rodín, nakoľko čiastkové opatrenie (povinné škôlky) nerieši problém rodín a ich sociálnej situácie.

8. Na strane 37 navrhujeme vypustiť vety:

„dosiahnutie 100% zaškolenosti detí rok pred začatím povinnej školskej dochádzky vo všetkých sociálnych skupinách,
výrazné zníženie podielu žiakov vzdelávaných v systéme špeciálneho školstva na úroveň priemeru EÚ,“

Odôvodnenie

Zaškolenosť nie je definovaný pojem. Ak však znamená povinné absolvovanie škôlky nie je tento cieľ racionálny nakoľko rodičia majú prioritnú úlohu pri výchove dieťaťa, ktorú by mal štát preberať až potom, ako sa preukáže negatívny vplyv rodičov na dieťa. Správnejšie definovaným cieľom by bolo: Zvyšovanie pripravenosti dieťaťa na školskú dochádzku.

Podiel žiakov vzdelávaných v systéme špeciálneho školstva závisí od úspechu pri pozdvihnutí úrovne marginalizovaných skupín, počtu detí žijúcich v marginalizovaných skupinách a od iných zdravotných činiteľov vplyvu na populáciu, ktoré nie je jednoduché zmeniť. Priemer EÚ neznamená, že deti dostanú to, čo si ich zdravotný stav vyžaduje. Priority detí a ich vzdelávanie musí mať prednosť pred hnaním sa za číslami.

9. Na strane 39 navrhujeme vypustiť:

„Zavedenia povinného predškolského vzdelávania od 4 rokov;

Podpory navštevovania školských klubov detí na prvom stupni základných škôl;“

Odôvodnenie

Búrka nevíde rodičov ohľadom zavedenia povinnej škôlky od 5 rokov ešte ani neutíchla a že je tu návrh na zavedenie povinnej škôlky od 4 rokov. Namiesto podpory rodičov sa má podporovať trávenie času mimo rodiny. Toto oslabovanie rodinných väzieb pôsobí degradačne na medzigeneračnú solidaritu.

10. Na strane 43 navrhujeme vypustiť vetu: „Podiel spoločensky prospešného nájomného alebo sociálneho bývania je tak v porovnaní s vyspelejšími krajinami

EÚ veľmi nízke (napr. Rakúsko – 24 %, Dánsko – 21 %, Fínsko – 13 %).“ A na strane 44 navrhujeme vypustiť vetu: „zvýšenie podielu nájomného bývania na celkovom objeme disponibilného bytového fondu na minimálne 5 % do roku 2030, pričom v aglomeračných sídlach by mal tento podiel dosiahnuť 10 %,“ a vetu „Stanovenia podielu verejných nájomných bytov v nových developerských projektoch;“

Odôvodnenie

Nájomné byty nie sú riešením. To nie je nič vyspelé. Žiť v nájme, je vecou prechodnosti. To, že majú slovenskí občania byty a svoje bývanie vo vlastníctve je prednosťou. Nesúhlasíme s cieľmi zvyšovať podiely nájomníkov, ale podporovať mladé rodiny tak, aby si mohli kúpiť byty do vlastníctva a stabilizovať sa, pretože to pomáha zvyšovať pôrodnosť.

11. Na strane 42 za slová: Legálnym návykovým látkam doplniť slová „a činnostiam spôsobujúcich nelátkové závislosti,“ a za opatrenie 199 na strane 43 doplniť nasledovný text opatrení s primeraným číslovaním:

- Racionálneho obmedzenia hazardu, ktorý ničí rodiny najmä za obmedzenie hracích automatov či videoherných automatov.
- Vypustenia povinnosti predložiť petíciu s 30 % podpismi všetkých občanov pre možnosť zákazu hazardu v obciach. Zavedením samostatného práva pre obce obmedziť či zakázať hazard na svojom území bez petície.
- Silného mediálneho zákona, ktorý bude chrániť hodnoty rodiny a manželstva a jeho stability, a ktorý bude chrániť deti a mládež pred nevhodným obsahom v televízii, rozhlase a iných médiách (tlač, internet atď.), vrátane podrobných kritérií na zhodnotenie programov, ktoré ohrozujú mravný vývoj mládeže.

Odôvodnenie:

Doplnenie nelátkových závislostí považujeme za nevyhnutné opatrenie.

12. V opatrení 264, na strane 49 navrhujeme vypustiť slová „diskriminácie žien, diskriminácie seniorov, rodovej rovnosti, diskriminácie LGBTI osôb“

Odôvodnenie

Slovenská republika nediskriminuje LGBTI osoby, ak autori Vízie vidiať diskrimináciu mala by ju jasne pomenovať a potom môže prebehnúť riadna diskusia. Slovenská republika uznáva práva všetkých. Rodová rovnosť ako pojem navrhujeme pre neurčitosť vypustiť alebo nahradiť ju pojmom rovnosť mužov a žien. Celá formulácia oblastí ako oblastí diskriminácie znehodnocuje význam Slovenskej republiky a jej opatrení na zabezpečenie rovnosti. Formulácia „v oblasti práv žien, seniorov, rovnosti mužov a žien“ by bola presnejšia a zároveň pozitívna bez naznačovania porušovania práv SR.

13. V opatrení 265, na strane 49 navrhujeme vypustiť slová „stereotypov“

Odôvodnenie

Slovo „stereotyp“ nie je definované a zároveň nemá okamžite negatívny význam.